

Niks bijzonders

Analyse van Lex: het lijkt erop dat de weersomstandigheden zich naar een wat rustiger beeld bewegen. Een tamelijk omvangrijk hogedrukgebied boven Polen/Duitsland en enkele kernen van lagedruk boven de Britse eilanden en de Atlantische oceaan houden een ZZW stroming in stand met niet al te veel wind.

Er zijn ook geen fronten in de buurt die voor opwinding kunnen zorgen dus zoals het eruit ziet een dag met mogelijk zonnige perioden maar ook kans op wat regen. Wind uit het ZZO tot ZZW kracht B3 tot 4. Niks bijzonders dus.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag lost eventuele mist snel op en schijnt de zon geregeld, wel ontstaan geleidelijk enkele stapelwolken. Het blijft op de meeste plaatsen droog. De maximumtemperatuur ligt rond 11°C. De wind wordt zuidelijk en neemt toe naar matig, aan de kust naar vrij krachtig. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

Lezen H11: uitlezen

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag belast en welke onbelast toepassen?
2. Een tjasker heeft een tonmolen en een poldermolen in het N. van Nederland heeft eigenlijk altijd een vijzel. Wat is het verschil tussen een tonmolen en een vijzel en waarom worden tonmolens niet toegepast in poldermolens?
3. Noem de onderdelen van de vijzel.
4. Waar moet je op letten als je langere tijd niet gaat malen met de vijzel?
5. Soms zie je bij de onderbonkelaar twee rijen kammen zitten. Waar dienen deze voor en hoe wordt dit geregeld?
6. Wanneer zal een molenaar licht werk gebruiken en wanneer zwaar?
7. Wat is het voordeel van een hangende wachtdeur boven een staande? En wat KAN een nadeel zijn?
8. Leg eens uit wat verhangmalen betekent?
9. Wat is het grote voordeel van een stalen vijzel boven een houten?
10. Wat is een kroosrek en waar dient het voor?
11. Als er een kroosrek aan de boezemkant zit, wat wil dat dan zeggen en waar dient dat rek voor?
12. Waar zit het vulpunt van de vijzel?
13. Hoe zitten de duigen vast in de vijzelbalk?
14. Wat is het voordeel van een driegangsvijzel boven een tweegangsvijzel?
15. Hoe is de lagering bij de vijzel beneden geregeld?
16. Hoe is de lagering bovenin geregeld? (2 manieren)
17. Vanwege alle corona-virus perikelen deze vraag. Op welk moment is een corona zichtbaar en niet microscopisch klein?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H11: uitlezen

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag belast en welke onbelast toepassen?
Belast alles ervoor en onbelast twee of vier halve.
2. Een tjascker heeft een tonmolen en een poldermolen in het N. van Nederland heeft eigenlijk altijd een vijzel. Wat is het verschil tussen een tonmolen en een vijzel en waarom worden tonmolens niet toegepast in poldermolens?
Een tonmolen heeft een soort vaste vijzel binnenin en het geheel draait rond. Daardoor mag een tonmolen niet te lang worden omdat dan het gewicht te groot wordt. Een vijzel kan veel groter uitgevoerd worden vanwege de vijzelbak die niet meedraait. Verder drijft de tjascker de tonmolen direct aan (molentje heeft een bovenas die doorloopt als vijzelbalk).
3. Noem de onderdelen van de vijzel.
Vijzelbalk, vijzelwiel, hals met halslager, onderwaterkalf, waterlager, duigen, spijkerband, slagijzer, onderkroon met tap.
4. Waar moet je op letten als je langere tijd niet gaat malen met de vijzel?
Een houten vijzel zal de neiging hebben om te gaan doorhangen. Zo af en toe zul je de vijzel een halve slag moeten draaien om te voorkomen dat dit gebeurt.
5. Soms zie je bij de onderbonkelaar twee rijen kammen zitten. Waar dienen deze voor en hoe wordt dit geregeld?
Dit is een bonkelaar voor zwaar en licht werk. De binnenste rij kammen is voor licht werk (minder kammen dus ook minder omwentelingen van de vijzel) en de buitenste rij kammen is voor zwaar werk. Door de koningspil meer of minder uit te draaien wordt het zware of lichte werk ingesteld.
6. Wanneer zal een molenaar licht werk gebruiken en wanneer zwaar?
Als er gemalen moet worden en er is eigenlijk wat weinig wind zal de molenaar het lichte werk inschakelen. Er kan dan toch gemalen worden.
7. Wat is het voordeel van een hangende wachtdeur boven een staande? En wat KAN een nadeel zijn?
Een hangende wachtdeur sluit automatisch als de waterstroom stopt. een staande wachtdeur moet geholpen worden door een teruglopende waterstroom. Een nadeel kan zijn dat de wachtdeur niet sluit omdat er troep tussen zit en dit is niet altijd te zien omdat de wachtdeur vaak onder vlonders zit.
8. Leg eens uit wat verhangmalen betekent?
Tijdens het malen zal het waterpeil vlak bij de molen lager staan dan aan de andere kant. De molenaar maalt a.h.w. een kuil. Hij zal dus stoppen met malen als hij op een bepaald peil is aangeland en dit is meestal wat lager dan het voorgeschreven peil. Uit ervaring weet hij tot hoever hij door moet gaan om het gewenste peil te bereiken.
9. Wat is het grote voordeel van een stalen vijzel boven een houten?
De stalen vijzel zal niet of veel minder doorhangen dan een houten.

10. Wat is een kroosrek en waar dient het voor?
Een kroosrek is een rek met smalle balkjes dat er voor dient dat er geen drijvend vuil en bijv. grondijs in de vijzel kan komen.
11. Als er een kroosrek aan de boezemkant zit, wat wil dat dan zeggen en waar dient dat rek voor?
Deze molen is ook geschikt voor het inlaten van water vanaf de boezem de polder in en in dit geval heeft het kroosrek dezelfde functie, nl. tegenhouden van drijvende troep.
12. Waar zit het vulpunt van de vijzel?
Het vulpunt van de vijzel ligt bovenaan de denkbeeldige lijn van de aanzet van de gangen en dan het meest ideale net even beneden polderpeil.
13. Hoe zitten de duigen vast in de vijzelbalk?
Ze worden in een groef vastgezet met spijkers.
14. Wat is het voordeel van een driegangsvijzel boven een tweegangsvijzel?
Bij een driegangsvijzel is de capaciteit groter
15. Hoe is de lagering bij de vijzel beneden geregeld?
Met een onderwatertaatslager die ofwel watergesmeerd is of met een stauferpot kan worden gesmeerd. Dit lager zit in het onderwaterkalf vast.
16. Hoe is de lagering bovenin geregeld? (2 manieren)
Met een halslager waarbij een deel van de vijzelbalk draait in een hardstenen lager of met een boventap die in een hiervoor apart aangebracht spilbalk draait.
17. Vanwege alle corona-virus perikelen deze vraag. Op welk moment is een corona zichtbaar en niet microscopisch klein?
Tijdens een volledige zonsverduistering is gedurende een heel kort moment een krans van licht zichtbaar rond de maan die dan precies voor de zon staat. Hooguit 5 minuten en dan is het weer jaren wachten. Dit wordt corona genoemd.

